

آیا اردوغان در هزارتوی سیاست گیر کرده است؟

یک کارشناس مسائل ترکیه معتقد است ترکیه مانند کشورهای دیگر منطقه در تنگنا قرار گرفته است، اما وضعیت برای او از همه کشورهای دیگر از نظر دیپلماتیک سخت تر است.

به گزارش آران نیوز: یک ماه از تصمیم ترامپ مبنی بر خروج نظامیان آمریکایی از شمال سوریه گذشت، و یک ماه نیز از تصمیم اردوغان درباره حمله به شمال سوریه. مقامات دو کشور برای عملی کردن فرمان‌های خود در حال وقت خریدن هستند چرا که نه آمریکا از سوریه خارج شد، نه اردوغان به سوریه حمله کرد! سوالی که مطرح است این است که آیا ترکیه دچار سردرگمی شده است؟ آیا ترامپ، ترک‌ها را در هزارتو گیر انداخته است؟

آقای قهرمان پور برخی از تحلیلگران معتقدند ترکیه مانند کسی است که در یک هزارتو گیر افتاده است و نمی‌داند چگونه بحران‌هایی که برای این کشور به وجود آمده را پشت سر بگذارد. یکی از این مسایل، خروج آمریکا از سوریه و همچنین روی آوردن کردها به بشار اسد است... نظر شما چیست؟

اول از همه کدام بازیگر و کدام کشور در خاورمیانه است که در هزارتو گیر نکرده باشد؟ تمام بازیگران منطقه اکنون با چنین چالش‌ها و مسائلی دست و پنجه نرم می‌کنند و هیچ بازیگری از این قاعده مستثنی نیست منتها عرصه برای بازیگری که زمین بازی کم تری و قدرت نفوذ محدود تری داشته باشد کمتر است.

اما در رابطه با سوریه باید بگویم که سوریه در حال گذار از جنگ داخلی است و می‌توان با اطمینان هشتاد درصدی گفت که بشار اسد ماندنی است و ارتش سوریه دارد کنترل را کاملا به دست می‌گیرد.

فاز جنگ داخلی و نظامی تمام شده و ما وارد فاز سیاسی می‌شویم، اما همانطور که آنتونیو گرامشی (فیلسوف ونظریه پرداز آمریکایی حوزه بین الملل) گفت: "قدیمی سست شده و جدید تثبیت نشده" و در چنین وضعیتی که ما از یک دوره عبور کرده ایم پیش بینی آن خیلی کار سختی است.

ما باید ببینیم در داخل سوریه کردها، علوی‌ها، مسیحی‌ها، دروزی‌ها، چگونه عمل می‌کنند؟ و از آن طرف بازیگران منطقه یعنی ترکیه، ایران، روسیه چه برنامه‌ای دارند؟ اما این وضعیت برای ترکیه خیلی دشوارتر است ترکیه در سال ۲۰۱۱ انتظار داشت بشار اسد برود یک حکومت سنی تحت هدایت فکری اخوانی سر کار بیاید و بر اساس همین فکر سیاستش را نسبت به سوریه تنظیم کرد و با شکست مواجه شد.

ما دیدیم که آن خبرنگار ترک که در حال حاضر در آلمان به سر می‌برد، در آخرین دیدار مرکز و اردوغان هم مسئله ساز شد، افشاگری کرد که سازمان اطلاعات ترکیه یا "میت" به داعش کمک کرده و اسنادش هم علنی شد و این یک آبروریزی برای حزب عدالت و توسعه در ترکیه بود.

در واقع مسئله سوریه ابعاد داخلی در ترکیه پیدا کرد و به رقابت‌ها داخلی گره خورد. حزب علوی‌ها که اصلی‌ترین حزب اپوزوسیون ترکیه است خواهان عدم مداخله ترکیه در مسائل سوریه بود؛ و آقای اردوغان هزینه‌های زیادی برای ان سیاست اش پرداخت کرد وزیر خارجه سابق اش احمد داوود اغلو را بر کنار کرد و چاووش اغلو را جایگزین کرد و در نهایت با شیب ملایم پذیرفت که بشار اسد ماندنی است.

از طرف دیگر با ایران و روسیه در محور آستانه وارد گفتگو شد و از طرفی هم نیم نگاهی هم به همکاری‌های احتمالی با امریکا داشت. آقای اردوغان در ابتدای انتخاب ترامپ راهی واشنگتن شد به امید اینکه بتواند حمایت ترامپ را جلب کند. ولی از اینجا هم به نتیجه مطلوبی نرسید و این وضعیت را خیلی برای ترکیه دشوار کرده است و در این شرایط با پ. ک. ک. و یگان‌های خلق کرد در مرزهای داخلی درگیر شد و اینگونه شد که بازی اصلی را در سوریه، روسیه به عهده گرفت، چون ترکیه گرفتار سیاست‌های اشتباه خودش بود.

خروج آمریکا چقدر بر ترکیه تأثیر داشت؟

خروج امریکا از سوریه، وضعیت را برای ترکیه وخیمتر کرد، البته ترک‌ها ابتدا خوشحال شدند و فکر کردند اگر امریکا از سوریه خارج شود بالطبع قدرت مانور آن‌ها بیشتر می‌شود و یگان‌های خلق کرد را مهار می‌کنند، اما صحبت‌های آقای ترامپ نشان داد که امریکا به این زودی‌ها قصد خروج ندارد و آقای بولتون هم گفت: حتی بعد از خروج امریکا حمایت از کردها در دستور کار است اسرائیل هم ناراضی‌تری اش را اعلام کرد و ائتلاف ضد داعش هم اعلام کرد الان وقت خروج امریکا از سوریه نیست.

ترک‌ها الان دچار یک سردرگمی هستند. از طرفی به اتحادیه اروپا فشار می‌آورند از سویی با روس‌ها چانه زنی می‌کنند از سمتی دیگر تلاش می‌کنند با امریکایی‌ها مذاکره کنند. چندی پیش هم خبر رسید که با گروه‌های النصره و الفتح با ارتش آزاد دموکراتیک وارد درگیری شدند لذا شرایط برای ترکیه خیلی سخت است، اما این چیز نو و عجیبی نیست سیاست همین است.

به نظر تان ترکیه با چه اقداماتی می‌خواهد از این بن بست‌ها خارج شود الان ترکیه سر مسایل نظامی هم با امریکا به مشکل برخورد کرده آیا پاتریوت آمریکا را قبول کند یا اس ۴۰۰ روسیه را؟

ما نباید انتظار داشته باشیم که ترکیه تا یک ماه آینده یک تصمیم بگیرد و همه چیز ختم به خیر شود. خیر!.. مسائل ترکیه با

آمریکا به این سادگی‌ها حل نمی‌شود بعضی فکر می‌کردند با آزادی کشیش برانسون همه چیز رفع خواهد شد، اما اینگونه نشد، در کنار آن موشک‌های پاتریوت بخش کوچکی از چالش‌های آنکارا واشنگتن است. ترکیه امروز مانند ترکیه دهه نود رفتار نمی‌کند. ترکیه امروز یک ترکیه جاه طلب است که استقلال عمل می‌خواهد و قصد دارد واشنگتن را مجبور کند که استقلال عمل او را به رسمیت بشناسد. اما واشنگتن این را نمی‌پذیرد می‌گوید یا با ما هستی یا با مسکو، ترکیه هم هردو را می‌خواهد و برای آن دارد هزینه اش را هم می‌پردازد، هزینه اش همین چالش‌های بیست که دارد با آن‌ها دست و پنجه نرم می‌کند یعنی شما اینگونه نگاه نکنید که ترکیه دو گزینه دارد مسکو یا واشنگتن؟

ترکیه درباره روسیه نیز با ناتو هم به مشکل برخورد و محدود به امریکا و روسیه نیست...

این جور مشکلات همیشه در سیاست بین الملل وجود داشته است. این مساله را امریکا با آلمان هم دارد آقای ترامپ در دیدار با ترزا می (نخست وزیر بریتانیا) صراحتاً گفت: ما از احداث خط از روسیه به آلمان ناراضی هستیم. این تنش‌ها همیشه وجود دارد، اینگونه نیست که اگر ترکیه اس ۴۰۰ روسیه را قبول کند از ناتو خارج می‌شود و روابط اش قطع می‌شود، بالعکس اش هم نیست که روابط اش کامل با مسکو قطع شود! مناسبات بین المللی اینگونه کار نمی‌کنند. ترکیه اگر اس ۴۰۰ هارا بگیرد قطعاً به یک فرمول مشخصی می‌رسد که بتواند ناتو را قانع کند.

ترکیه امروز خیلی بلندپرواز است و خودش را یک کشور چند منطقه‌ای تعریف می‌کند و می‌خواهد مانور بدهد و استقلال عمل داشته باشد و این هزینه سنگینی دارد که خوب ترکیه قصد دارد این هزینه را پرداخت کند.

در نهایت نقش ایران، روسیه و ترکیه را در آینده چگونه می‌بینید؟ سه کشوری که استارت مذاکرات آستانه را زدند و حالا در پی تدوین یک قانون اساسی برای سوریه هستند. با توجه به اینکه اعراب به دمشق بازگشته اند، کشورهای اروپایی اعلام کرده اند که سفارتشان را در سوریه بازگشایی می‌کنند. منطقه با این سوریه‌ی جدید چگونه خواهد بود؟

الان زمان پیش بینی نیست چیزی که می‌توان گفت: این است که فعلاً مذاکرات آستانه محور اصلی تحولات سوریه خواهد بود و بازیگران این میدان به ترتیب روسیه، ایران و ترکیه هستند و فعلاً دلیلی دال بر اینکه آمریکا بخواهد ترکیه را از مذاکرات آستانه بیرون بیاورد دیده نمی‌شود دلیل هم ندارد به نفع ترکیه هم نیست. حالا باید دید روسیه همانقدر که در عرصه جنگ نظامی پر قدرت بود در فرایند تدوین قانون اساسی و در عرصه دیپلماسی هم می‌تواند پر نفوذ باشد و می‌تواند آن قدرت نظامی را تبدیل به قدرت دیپلماتیک بکند یا نه. در غیر اینصورت ترکیه ممکن است از آستانه خارج شود ایران هم ممکن است خارج شود فعلاً همه چیز بستگی به محور آستانه دارد باقی تنها فرضیاتی است که نمی‌توان روی آن‌ها تاکید کرد.

منبع: خبرآنلاین